

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 3.7.2020
Sayı : 22986

31719

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla

Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU
Manisa Milletvekili

Manisa ili Gördes İlçesi Tavşanalanı mevkiinde faaliyet gösteren nikel ve kobalt maden işletmesi ile ilgili şikayetlere ilişkin vermiş olduğum 7/26783 esas numaralı yazılı soru önergem 24 Haziran 2020 tarihinde cevaplanmıştır.

Verilen cevapta; Meta Nikel ve Kobalt A.Ş.'ye ait işletmede atık barajına giden çamurun susuzlaştırılması için kurulan tesisin (post tikinner) devreye alınma çalışmalarının yapıldığı 26.02.2020 tarihinde hat yıkama ünitesinde arızanın olduğu ve atık suyun kuşaklama kanalına ulaştığı, kuşaklama kanalının önünün kesilmesi ile biriken malzemenin tekrar atık barajına aktarıldığı hattın tamir edildiğinin işletme yetkilisi tarafından beyan edildiği, denetim esnasında atık barajının mensabında yer alan dere yatağında kırmızı renkte akış ve atık barajından sızmaya dair bulgular tespit edilmediği belirtilmiştir.

Yine cevabınızda; aynı zamanda bölgede yer alan jeolojik yapının kırmızı renkte olması, bölgede DSİ Bölge Müdürlüğü tarafından dere ıslah çalışması yapıldığı bilgisi alınmış ve Başlamış Deresinin ilgili tarihlerde kırmızı renkte akışının dere ıslah çalışmaları kapsamında toprak yapısının kırmızı renkte olmasından dolayı olabileceği değerlendirilmektedir, denilmesine rağmen, DSİ'nin bölgede herhangi bir dere ıslah çalışması yapmadığını herkes bilmektedir.

Bu durum derenin kırmızı renkte akmasından bir hafta sonra bizzat DSİ Bölge Müdürlüğüne tarafıma bildirilmiştir.

Bir başka tereddüt ise; 11.02.2019 tarihinde Manisa Çevre İl Müdürlüğüne yapılan denetime ilişkin olarak atık barajından ve gözlem kuyularından alınan 6 adet numunenin analiz sonuçlarıdır. Çünkü analiz sonuçlarına göre işletmeye ait atık barajında yapılması gereken çalışmalar belirtilmiş ve ayrıca "Atıksu Havuzu Gövdesi Jeofizik İnceleme Raporu" düzenlenmesi gerektiğinin işletmeye bildirildiği soru önergime verdiğiniz cevapta ifade edilmiştir.

Fakat işletmeden istenen; atık barajında yapılması gereken çalışmaların ne olduğu ve bu çalışmaların yapılıp yapılmadığı, Atıksu Havuzu Gövdesi Jeofizik İnceleme Raporunun düzenlenip düzenlenmediği ile ilgili bilgi verilmemiştir.

Ayrıca analiz sonuçlarının soru önergelerime ve bilgi edinme kanunu çerçevesinde taleplerime rağmen 17 aydır ısrarla gizlenmesi, sonuçların eşik değerlerin üzerinde çıktığı halk sağlığı açısından sakıncalı olduğu kuşkusunu yaratmaktadır.

TBMM'nin yasama görevi dışında "halk adına" denetim yapma yetkisi vardır ve bu yetki Anayasada ve TBMM iç tüzüğünde tanımlanmıştır. Yasama organının hükümeti denetleme yetkisi bir bakıma parlamenter sistemin en önemli özelliklerinden birisidir. TBMM bu işlevini siyasal, yargısal, mali ve dolaylı denilebilecek türdeki denetim yollarıyla yerine getirmektedir. Milletvekili olarak Anayasanın tarafıma verdiği yetkiyle TBMM başkanlığına verdiğim soru önergelerimizin zamanında, doğru ve açık şekilde cevaplanması büyük önem arz etmektedir.

Bunlara göre;

- 1- 7/26783 esas numaralı soru önergemde cevap verilmeyen sorumu yineleyerek; 11.02. 2019 tarihinde yapılan denetimde atık barajından ve gözlem kuyularından alınan 6 adet numune ile hangi analizler istenmiştir? Bu analizlerin kabul edilebilir değerleri nedir? Analiz sonuçları nedir?
- 2- Soru önergesine verilen cevapta, analiz sonuçları ile ilgili, soruya cevap verilmemesinin nedeni nedir? Bazı değerlerin mevzuatta belirtilen değerlerden yüksek olduğu iddiası doğru mudur?
- 3- İşletme faaliyete başladığından bu yana yapılan gözlemlerde, bölgedeki yer altı su kaynaklarında ve gözlem kuyularında yapılan analizlerde asit, ağır metal, kimyasal kirlilik oranlarında bir artış var mıdır?
- 4- 24 Haziran 2020 tarihli cevabınızda ifade edilen "analiz sonuçlarına göre işletmeye ait atık barajında yapılması gereken çalışmalar" nelerdir? Bu çalışmalar işletme tarafından yapılmış mıdır, yapılmadı ise işletme hakkında herhangi bir idari veya adli işlem başlatılmış mıdır?
- 5- 11.02.2019 tarihinde yapılan denetimde istenen Atıksu Havuzu Gövdesi Jeofizik İnceleme Raporunun düzenlenmesi için söz konusu işletmeye ne kadar süre verilmiştir? Bu rapor düzenlenmiş midir, hala düzenlenmedi ise işletme hakkında nasıl bir işlem yapılmıştır?
- 6- Başlamış deresinin kırmızı aktığı dönemde bölgede DSİ tarafından dere ıslah çalışmaları yapıldığı bilgisi nereden veya kimlerden alınmıştır?